

Innboforsikring Ekstra

INNBOFORSIKRING	2	Slik beregnes erstatningen	6
Hvem forsikringen gjelder for	2	Privatansvar	7
Hvor forsikringen gjelder	2	Rettshjelp	9
Når forsikringen gjelder	2	Naturskade	12
Hva forsikringen omfatter	2	GENERELLE VILKÅR	14
Tilfeller som kan gi rett til erstatning	4		

Forsikringsavtalen består av forsikringsbevis og forsikringsvilkår. Beviset gjelder foran vilkårene. I beviset ser du hvilke dekninger som er valgt og hva som er ditt ansvar. Vilråene sier hva forsikringen dekker, hvilke unntak som gjelder og hvordan erstatningen beregnes. Bestemmelser som gjelder alle deler av forsikringen kommer først. Deretter kommer bestemmelser for hver dekning. I tillegg gjelder Generelle vilkår for alle våre forsikringer.

1. Hvem forsikringen gjelder for

Forsikringen gjelder for sikrede.

De sikrede er:

- den som har tegnet innboforsikring gjennom Hybel.no som har innboforsikring i Tryg (forsikringstaker)
- forsikringstakers ektefelle og samboer. Samboer må ha samme adresse i folkeregisteret som medlemmet.

Forsikringen gjelder ikke for innehaver av tinglyst eiendomsrett, panterett eller annen tinglyst sikkerhetsrett.

2. Hvor forsikringen gjelder

Forsikringen gjelder i Norden:

- på sikredes bosted
- for ting som er midlertidig borte fra forsikringsstedet og lagret innbo. Dette gjelder også for ting som står for salg, eller som er flyttet til nytt bosted
- i fraflyttet bolig når sikrede har meldt adresseendring til alders- eller sykehjem.

Spesielle gyldighetsområder:

- naturskadeforsikringen gjelder i Norge samt på medlemmets bosted innen Norden
- privatansvarsforsikringen gjelder i Norden
- yrkesskadeforsikringen gjelder i Norge
- rettshjelpforsikringen gjelder i Norden
- dekning for eget yrkesløstøre og egne varer i bygning gjelder på forsikringsstedet
- dekning for bekjempelse av skadeinsekter, mus og rotter gjelder på medlemmets faste bosted i Norge.

3. Når forsikringen gjelder

Forsikringen gjelder i forsikringstiden.

Forsikringen opphører ved eierskifte. I inntil 14 dager etter eierskiftet gjelder forsikringen likevel til fordel for den nye eieren hvis denne ikke har gjort avtale om egen forsikring.

4. Hva forsikringen omfatter

Innbo og løstøre Ekstra

Innbo og Løstøre Ekstra er en førsterisikoforsikring. At innbo og løstøre er førsterisikoforsikret innebærer at erstatningen er begrenset til den forsikringssummen som står i forsikringsbeviset.

Sumbegrensninger

Sumbegrensninger som står i vilkårene gjelder foran forsikringssummen som står i forsikringsbeviset. Alle summer og egenandeler som står i vilkårene gjelder per skadetilfelle dersom ikke annet er angitt.

4.1 INNBO- OG LØSTØRE I HJEMMET

Innbo og løstøre

Innbo og løstøre er omfattet.

Innbo og løstøre som tilhører andre kan være omfattet av forsikringen sammen med sikredes egne ting. Dette gjelder hvis sikrede skriftlig har påtatt seg å forsikre løstøret. Det gjelder også hvis sikrede etter lov eller skriftlig avtale bærer risikoen for det.

Innbo og løsøre som tilhører andre er ikke omfattet ved lagring eller oppbevaring.

Yrkesløsøre og varer

Eget yrkesløsøre og egne varer i bygning på forsikringsstedet er omfattet. Sumbegrensning fremgår av forsikringsbeviset.

Yrkesløsøre og varer som tilhører andre er ikke omfattet.

Lagret innbo

Lagret innbo er omfattet med til sammen inntil 500.000 kroner.

Bygningsdeler

Integrerte hvitevarer, sanitærporselen og glassruter i vinduer, i dører og i innvendige vegger er omfattet. Dette gjelder for leide rom, egne rom i sameiet bolig eller i egen leilighet i borettslag. Se punkt 5.7.

Bekjempelse av skadeinsekter, mus og rotter

Utgifter til bekjempelse av alle skadeinsekter, mus og rotter er omfattet. Se punkt 5.6.

Datalagre, notater, manuskripter og tegninger

Rekonstruksjon av datalagre, notater, manuskripter og tegninger er omfattet med til sammen inntil 50.000 kroner.

Vann, fyringsolje og annen væske eller gass

Tap av vann, fyringsolje og annen væske eller gass er omfattet med til sammen inntil 40.000 kroner, men kun ved plutselig utstrømning fra bygningens rørledning med tilknyttet utstyr.

Hobbyveksthus og andre bygg

Hobbyveksthus og andre bygg under 10 kvadratmeter er omfattet med til sammen inntil 30.000 kroner.

El-sykkel

El-sykkel er omfattet av forsikringen hvis hjelpemotor kobles ut når el-sykkelen oppnår høyere hastighet enn 25 km/t med motorkraft.

Motorvogn, båt, luftfartøy

Gjenstander som nevnes er kun dekket for:

- brann
- tyveri på forsikringsstedet.

Følgende er omfattet:

- løst tilbehør til privat motorvogn med til sammen 40.000 kroner
- fritidsbåt til og med 15 fot, og båtmotor til og med 10 hk med til sammen 40.000 kroner
- kano og kajakk med til sammen 40.000 kroner
- varetilhenger og båttilhenger til person- og varebil med til sammen 40.000 kroner
- rullestol med maksimal hastighet inntil 15 kilometer i timen
- hangglider, paraglider og fallskjerm
- hobbydrone og modellfly.

Utover det som er nevnt er følgende ikke omfattet:

- motorvogn, deler til denne, fast tilbehør, dekk og felger
- liten elektrisk motorvogn; el-sparkesykkel og andre små elektriske kjøretøy
- campingvogn, deler til denne, fast tilbehør, dekk og felger
- andre tilhengere
- luftfartøy og tilbehør.

Dyr, fugl, fisk

Dyr, fugl og fisk er ikke omfattet.

Digital

Digital valuta, digital kunst og lignende er ikke omfattet av forsikringen.

Forsikring ved endring i forsikringsåret

Innbo og løsøre som blir anskaffet etter siste fornyelse er omfattet av forsikringen frem til neste fornyelsesdato. Dette gjelder selv om forsikringssummen i forsikringsbeviset overskrides.

4.2 UTGIFTER OG TAP VED ERSTATNINGSMESSIG SKADE

Penger og verdipapirer

Tap av penger og verdipapirer er omfattet med til sammen inntil 20.000 kroner.

Programvare

Programvare er omfattet med til sammen inntil 5.000 kroner.

Flyttings- og lagringsutgifter

Flyttings- og lagringsutgifter ved nødvendig flytting er omfattet. Slike utgifter skal avtales med Tryg på forhånd.

Riving, rydding og bortkjøring

Merutgifter til riving, rydding, bortkjøring og deponering av verdiløse rester er omfattet.

Opphold utenfor hjemmet

Ekstra, nødvendige utgifter ved opphold utenfor hjemmet når dette er ubeboelig er omfattet i normal reparasjonstid. Opphold ut over en uke må avtales med Tryg.

Egen tilleggsinnredning

Tilleggsinnredning som er betalt av sikrede i leiet bolig er omfattet med inntil 150.000 kroner. Dette gjelder når innredningen ikke lenger kan brukes, og dette skyldes at leieforholdet avsluttes på grunn av skade på bygning.

Borettslags-, aksje-, andelsleiligheter og lignende anses ikke som leiet bolig.

Erstatning for utgifter og tap under punkt 4.2 kommer i tillegg til den avtalte forsikringssummen.

4.3 NATURSKADE

Naturskade er omfattet. Se punkt 9.

4.4 PRIVATANSVAR

Privatansvar er omfattet. Se punkt 7.

4.5 RETTSHJELP

Rettshjelp er omfattet. Se punkt 8.

5. Tilfeller som kan gi rett til erstatning

5.1 BRANN

Følgende er dekket

Plutselig og uforutsett skade som følge av brann (ild som er kommet løs) er dekket.

Egenandel

Egenandelen bortfaller hvis installert brannalarm med oppkobling mot alarmsentral varslet om skaden.

5.2 LYNNEDSLAG OG ELEKTRISK FENOMEN

Følgende er dekket

Plutselig og uforutsett skade som følge av lynnedslag, kortslutning, elektrisk fenomen eller annen tilsvarende skade er dekket.

Unntak

Kortslutning eller elektrisk fenomen som skyldes vann eller væske er ikke dekket.

5.3 UTSTRØMMING ELLER INNTRENGNING AV VANN, VÆSKE ELLER PULVER

Følgende er dekket

Forsikringen dekker skade som følge av plutselig og uforutsett utstrømming ved brudd, lekkasje eller oversvømmelse fra:

- bygningens rørledninger og tilknyttet utstyr
- brannslukningsapparat
- akvarium.

Forsikringen dekker skade som følge av:

- plutselig og uforutsett inntrengning fra utvendige rør
- inntrengning gjennom åpning eller utetthet i bygningen uansett årsak.

Unntak

Skade som følge av sopp eller råte uansett årsak er ikke dekket.

Egenandel

Egenandelen bortfaller hvis installert vannalarm med oppkobling mot alarmsentral varslet om skaden. Egenandelen bortfaller ved tilbakeslagsskade fra avløpsrør, når det er montert tilbakeslagsventil på avløpsrøret. Ved skade som følge av vann fra terreng er egenandelen 8.000 kroner.

5.4 TYVERI OG SKADEVERK**Følgende er dekket**

Skade som følge av ran og overfall er dekket.

Forsikringen dekker tyveri av, og skadeverk på ting:

- i boligrom i bygning på forsikringsstedet
- i egen privat bod eller annen privat bygning på forsikringsstedet
- som midlertidig boligrom utenfor forsikringsstedet
- under flytting utført av andre enn transportbyrå, idrettslag, forening og lignende
- ved innbrudd i bygning når ting er til reparasjon, service eller lignende
- på eget privat boligs uteareal med inntil 40 000 kroner per skadetilfelle.

Lagret innbo som befinner seg i bygning på annet sted enn nevnt over er omfattet med inntil 500.000.

Tyveri og skadeverk på barnevogn, sykkel, el-sykkel og sykkeltilhenger som befinner seg annet sted enn nevnt over erstattes med inntil 40.000 kroner per gjenstand.

Bygningsskade på leide rom, egne rom i sameiet bolig og egen leilighet i borettslag etter tyveri, eller forsøk på tyveri er omfattet med til sammen inntil 40.000 kroner.

Ting under flytting utført av transportbyrå, idrettslag, forening eller lignende er omfattet med inntil 30.000 kroner per skadetilfelle.

Øvrig tyveri og skadeverk er dekket med inntil 30.000 kroner per skadetilfelle. Penger og verdipapirer erstattes kun ved veskenapping.

Unntak

Forsikringen dekker ikke:

- Skadeverk på utleide rom og ting i utleide rom utført av beboer eller bruker
- Tyveri eller skadeverk som følge av datavirus, hacking eller annen datakriminalitet.

Egenandel

Egenandelen bortfaller hvis installert tyverialarm med oppkobling mot alarmsentral varslet om skaden.

Hvis sykkel er registrert i FG-godkjent sykkelregister er egenandelen 1.000 kroner. Abonnementet i registeret må være betalt og løpende på skadetidspunktet.

5.5 PLUTSELIGE OG UFORUTSETTE SKADETILFELLER**Følgende er dekket**

Plutselige og uforutsette skader som består i annet enn at tingen er borte er dekket.

Unntak

Forsikringen dekker ikke:

- søl, flekker, riper, avskalling og andre skjønnhetsfeil
- skade som dekkes av garanti eller under selgers ansvar
- skade som følge av slitasje, tæring, forbruk, tingens alder eller ødeleggelse av tingen selv
- skade som følge av frost, insekter, bakterier, sopp eller råte uansett årsak
- skade på sykkel og elsykkel over kr 40.000
- skade på sykkel og elsykkel under ritt, løp eller konkurranse
- kollaps av hobbyveksthus, lagringstelt og plasthall
- glasskade alene på hobbyveksthus.

Følgende skadetilfeller er uttømmende behandlet i punkt 5.1 til og med 5.4:

- brann
- lynnedslag og elektrisk fenomen
- utstrømming eller inntrengning av vann, væske eller pulver
- tyveri og skadeverk.

Naturulykke er uttømmende behandlet i punkt 9.

Egenandel

Ved skade som følge av vind svakere enn storm, snøtyngde eller ras fra tak er egenandelen 8.000 kroner.

5.6 BEKJEMPELSE AV SKADEINSEKTER, MUS OG ROTTER

Forsikringen er dekket gjennom Norsk Hussopp Forsikring som også foretar skadeoppgjør.

Skade kan meldes på telefon 22 28 31 50 eller på www.hussoppen.no.

Følgende er dekket

Utgifter til å bekjempe av alle skadeinsekter, mus og rotter er dekket. Med bekjempelse menes reduksjon eller utryddelse.

Norsk Hussopp Forsikring avgjør hvilken metode som skal benyttes for å oppnå en reduksjon eller utryddelse.

Forsikringen dekker ikke bekjempelse av aktivitet som startet før avtalen begynte å løpe og heller ikke bekjempelse av aktivitet etter at forsikringen har opphørt, selv om aktiviteten startet i forsikringstiden.

I tillegg erstattes utgifter til opphold utenfor hjemmet når dette er ubeboelig som følge av bekjempelse.

Forsikringen gjelder for forsikringstakers faste bosted i Norge. Nødvendige utgifter til opphold utenfor hjemmet dekkes kun når oppholdet er avtalt med Norsk Hussopp Forsikring på forhånd.

Samlet erstatning per skadetilfelle er inntil 150.000 kroner.

5.7 BYGNINGSDELER

Forsikringen gjelder for leide rom, egne rom i sameiet bolig, eller i egen leilighet i borettslag.

Følgende bygningsdeler er omfattet:

- integrerte hvitevarer
- sanitærporselen
- glassruter i vinduer, i dører og i innvendige vegger.

Bygningsdelene må være ferdig innsatt på sin faste plass.

Følgende er dekket

Plutselige bruddskader og skade som følge av lynnedslag, kortslutning og elektrisk fenomen er dekket.

Unntak

Riper, avskalling og andre skjønnhetsfeil er ikke dekket.

6. Slik beregnes erstatningen

Erstatningen beregnes etter reglene nedenfor. Forsikringsavtaleloven paragraf 6-1 gjelder ikke.

6.1 OPPGJØRSMÅTER

Tryg kan velge om skaden skal erstattes ved kontantoppgjør, reparasjon eller gjenanskaffelse, og hvilken reparatør eller leverandør som skal brukes.

6.2 EGENANDEL

Ved skadeoppgjør trekkes den egenandelen som står i forsikringsbeviset. Dette gjelder hvis ikke annen egenandel står i vilkårene.

Hvis Tryg velger å gjøre opp ved gjenanskaffelse av gjenstander, skal sikrede betale inn egenandelen til Tryg.

6.3 ERSTATNING FOR SKADE PÅ INNBO OG LØSØRE

Erstatningen er begrenset til det beløp Tryg hadde måttet betale for reparasjon eller gjenanskaffelse, og til reglene nedenfor..

Reparasjon

Gjenstanden skal føres tilbake til samme eller vesentlig samme stand som umiddelbart før skaden. Reparasjon dekkes når pris for reparasjon ikke overstiger pris for gjenanskaffelse fratrukket verditap, eller markedspris for skadet gjenstand.

Hvis vesentlig tilsvarende gjenstand ikke kan gjenanskaffes dekkes reparasjon inntil markedsprisen. Reparasjonsprisen beregnes ut fra prisene på skadedagen.

Gjenanskaffelse

Gjenstanden skal erstattes med tilsvarende eller vesentlig tilsvarende gjenstand.

Erstatningen settes ikke høyere enn pris for tilsvarende eller vesentlig tilsvarende gjenstand på skadedagen. Gjenstandens verdi etter skaden trekkes fra.

Gjenstanden kan også erstattes ved ombruk, ved at vesentlig tilsvarende brukt gjenstand legges til grunn for erstatningen.

Hvis vesentlig tilsvarende gjenstand ikke kan gjenanskaffes dekkes markedsprisen.

Kommer gjenstanden til rette etter at erstatningen er utbetalt, kan sikrede beholde den mot å betale tilbake mottatt erstatning. Hvis sikrede ikke betaler tilbake erstatningen tilfaller gjenstanden Tryg.

Verditap

Verditap som følge av elde, bruk og nedsatt anvendelighet trekkes fra i reparasjons- eller gjenanskaffelsespris. Ved beregning av verditap tas det også hensyn til gjenstandens sannsynlige brukstid. Fradrag gjøres bare dersom verditapet utgjør 1/3 eller mer av reparasjons- eller gjenanskaffelsespris.

Arbeidspenger

Ved kontantoppgjør erstattes arbeidspenger med de timepriser Tryg kan få hos sine avtalepartnere.

Eget arbeid i form av skadebegrensning, vask, rydding eller lignende erstattes med 200 kroner per time.

Ved arbeid utført av Trygs avtalepartnere erstattes arbeidspenger etter faktura. Ved arbeid utført av annen reparatør eller leverandør enn Trygs avtalepartnere:

- hvis våre avtalepartnere ikke kan utføre arbeidene erstattes arbeidspenger etter faktura
- hvis våre avtalepartnere kan utføre arbeidene erstattes arbeidspenger med de timepriser Tryg kan få hos sine avtalepartnere.

Merverdiavgift erstattes når det er dokumentert at avgiften er betalt. Avgift som kan fradragføres i merverdiavgiftsregnskap erstattes ikke. Dette gjelder også materialer brukt på reparasjon når mindre bygg erstattes.

Erstatningsbegrensning

I tillegg er for følgende gjenstander erstatningen begrenset til omsetningsverdien (det vil si hva tilsvarende gjenstand kan selges for brukt på skadedagen):

- antikviteter, kunstverk, og samlinger av alle slag
- gjenstander som er kjøpt brukt, arvet, eller mottatt som gave
- alle gjenstander hvor det er arvinger av sikrede eller boet som har krav på erstatning.

6.4 ERSTATNING FOR MERUTGIFTER VED OPPHOLD UTENFOR HJEMMET

Ved beregning av nødvendige merutgifter ved opphold utenfor hjemmet, gjøres det fradrag for eventuell erstatning for tapt husleieinntekt og at egen bolig ikke kan benyttes. Det samme gjelder sparte utgifter.

Hvis hjemmet delvis brukes som hjemmekontor eller lignende, tas dette ikke med i vurderingen av om hjemmet er ubeboelig eller ikke. Forsikringen erstatter ikke kostnader til leie av hjemmekontor eller arbeidsplass.

6.5 ERSTATNING FOR EGEN TILLEGGSINNREDNING

Erstatning for egen tilleggsinnredning beregnes etter hovedregelen. I tillegg erstattes ekstrautgifter som følge av prisstigning. Utgiftene regnes fra skadedagen og for normal gjenoppførings- eller reparasjonstid for håndverkere. Prisstigningen beregnes på grunnlag av gjennomsnittlig bygge-/kostnadsindeks (SSB) i gjenoppføringsperioden.

6.6 SKJØNN

Verdifastsettelse ved skjønn

Verdier av betydning for erstatningsberegningen fastsettes ved skjønn hvis sikrede eller Tryg krever det. Se Generelle vilkår.

7. Privatansvar

7.1 HVA FORSIKRINGEN OMFATTER

Forsikringen omfatter rettslig erstatningsansvar for ting- eller personskader som sikrede pådrar seg i egenskap av privatperson.

Gjeldende rett i det landet der den skadevoldende handlingen skjer, legges til grunn for vurderingen av om det foreligger erstatningsansvar for sikrede.

Skaden må være konstatert i forsikringstiden. Alle skader som skyldes samme skadevoldende begivenhet, knyttes til det tidspunkt da den første skaden ble konstatert.

Forsikringen omfatter også rettslig erstatningsansvar for yrkesskade og yrkessykdom i henhold til Lov om yrkesskadeforsikring.

Forsikringssum

Ved en og samme hendelse erstattes inntil 5 millioner kroner.

Egenandel

Egenandelen ved hvert skadetilfelle er 4.000 kroner.

7.2 UNNTAK

Forsikringen dekker ikke ansvar som sikrede pådrar seg og som er nevnt under dette punktet.

Avtale og garanti

Ansvar når ansvaret alene bygger på tilsagn, avtale, kontrakt eller garanti.

Ærekrenkelse og privatlivets fred

Ansvar etter Lov om skadeserstatning paragraf 3-5 og paragraf 3-6 eller for bøter, gebyrer og lignende.

Ting som tilhører andre

Ansvar for skade på ting (herunder fast eiendom) som tilhører en annen, men som sikrede eller noen på dennes vegne har mottatt for: bruk, leie, leasing, lån, flytting eller oppbevaring. Forsikringen dekker likevel sikredes ansvar for skade på leiet bolig på forsikringsstedet hvis skaden er oppstått ved brann, eksplosjon, utstrømning av vann og fyringsolje fra bygningens rørledning. Borettslags-, aksje-, andelsleilighet og lignende hvor andel eies av sikrede anses i denne relasjon ikke som leiet bolig.

Forsett

Ansvar for skade som sikrede har voldt forsettlig, se Lov om forsikringsavtaler paragraf 4-9 og paragraf 4-14.

Motorvogn og annet

Ansvar som eier, fører eller bruker av motorvogn, arbeidsmaskin med eget fremdriftsmaskineri, luftfartøy, seilbåt, seilbrett, motorbåt, trav eller galopphest.

Sprengning og graving

Ansvar for skade på ting som er oppstått ved sprengning og gravingsarbeid.

Yrke og erverv

Ansvar under utøvelse av yrkes- eller ervervsvirksomhet.

Forurensning

Ansvar for forurensning hvis årsaken til forurensningen ikke er plutselig og uforutsett.

Hussopp

Ansvar for skade på ting ved hussopp eller på grunn av langsom inntrenging av fuktighet.

Familie

Ansvar overfor nærmeste familie. Som nærmeste familie regnes ektefelle/samboer. I tillegg regnes egne og ektefelles/samboers: barn, barnebarn, foreldre, besteforeldre, søsken, svigerbarn, svoger og svigerinne som nærmeste familie.

7.3 SIKREDES PLIKTER VED SKADE

Må sikrede forstå at Tryg kan få et regresskrav mot tredjeperson, skal sikrede gjøre det som er nødvendig for å sikre kravet inntil Tryg selv kan ivareta sin interesse.

Når erstatningskrav er reist mot sikrede, eller direkte mot Tryg, plikter sikrede for egen regning å:

- gi Tryg de opplysninger og dokumenter som er tilgjengelige for sikrede, og som Tryg trenger for å vurdere sitt ansvar og utbetale erstatningen
- utføre de undersøkelser og utredninger som Tryg finner nødvendig, og å møte ved forhandlinger eller domstolsbehandling.

Uten Trygs samtykke må ikke sikrede innrømme erstatningsplikt eller forhandle om erstatningskrav.

7.4 TRYGS PLIKTER VED SKADE

Når erstatningskrav er omfattet av forsikringen og kravet overstiger egenandelen, påtar Tryg seg å:

- utrede om erstatningsansvar foreligger
- forhandle med skadelidte
- betale erstatning når erstatningsansvar foreligger. Tryg har rett til å betale enhver erstatning direkte til skadelidte.

Videre påtar Tryg seg å dekke nødvendige kostnader ved avgjørelse av erstatningsspørsmålet. Dette gjelder selv om forsikringssummen overstiges.

Hvis erstatningskravet dels omfattes av forsikringen og dels faller utenfor, fordeles omkostningene etter partenes økonomiske interesse i saken.

Er Tryg villig til å inngå forlik i saken eller stille forsikringssummen til disposisjon, svarer det ikke for omkostninger som senere påløper.

Fremsettes krav om erstatning mot Tryg, skal Tryg varsle sikrede uten ugrunnet opphold og holde sikrede underrettet om den videre behandling av kravet. Trygs innrømmelser overfor skadelidte binder ikke sikrede.

8. Rettshjelp

8.1 HVA FORSIKRINGEN OMFATTER

Ved tvist som er omfattet av forsikringen gir forsikringen rett til erstatning for rimelige og nødvendige dokumenterte utgifter til:

- advokat
- registrert rettshjelper
- retten
- advokatmekler godkjent av advokatforeningen
- sakkyndige som på forhånd er godkjent av Tryg
- vitner ved hovedforhandling og bevisopptak.

Tryg ber sikrede ta kontakt for råd om valg av advokat.

Sikrede plikter å begrense utgiftene og bærer selv omkostninger som er forårsaket uten rimelig grunn. Spørsmål om utgiftenes rimelighet kan forelegges Den Norske Advokatforening.

Etter søksmål er Trygs ansvar begrenset til de utgifter som etter rettens skjønn var nødvendige for å få saken betryggende gjennomført.

8.2 UNNTAK

Forsikringen dekker ikke:

- utgifter påløpt før tvist
- rettsgebyr i ankeinstans
- idømte saksomkostninger
- utgifter som påløper etter at tvist er løst
- utgifter der sikrede er advokat/registrert rettshjelper og representerer seg selv.

8.3 NÅR FORSIKRINGEN GJELDER

Rettshjelpsforsikringen gjelder tvister som oppstår mens forsikringen er i kraft.

Rettshjelpsutgifter dekkes ikke dersom tvistegrnlaget forelå ved forsikringens ikrafttreden.

Med tvistegrnlag menes de forhold som danner grunnlaget for tvisten.

8.4 TILFELLER SOM KAN GI RETT TIL ERSTATNING

Tvist

Forsikringen gjelder når sikrede er part i tvist i egenskap av privatperson.

Forsikringen gjelder for tvist som kan føres for de alminnelige domstoler, samt tvist som kan føres for jordskifteretten.

Tvist oppstår når et krav er fremsatt og bestridt, helt eller delvis, muntlig eller skriftlig.

Vedvarende taushet hos motpart vil kunne anses som tvist, hvis sikrede har vært aktiv med purringer.

En sak som består av flere individuelle tvistegrnlag regnes som én tvist. En tvist anses ikke for å være flere tvister selv om saken består av flere individuelle spørsmål som fremmes i flere saker. Spørsmål om det er en eller flere tvister avgjøres etter en helhetsvurdering.

Faller forsikringen bort på grunn av totalskade omfatter rettshjelpsforsikringen også tvist i forbindelse med denne skaden.

Spesielle gyldighetsområder:**Identitetstyveri**

Forsikringen en omfatter tvister som har oppstått etter at sikrede har blitt utsatt for identitetstyveri (ID-tyveri). Med ID-tyveri menes en handling der noen, uten sikredes samtykke, benytter seg av sikredes identitet eller identitetsbevis for å utføre bedrageri. Det kan for eksempel være å kjøpe varer, åpne en bankkonto, søke om kredittkort, ta opp lån eller registrere telefonabonnement, i sikredes navn. Flere ID-tyveri anses som én tvist når ID-tyveriene er begått av samme person. Flere ID-tyveri som har sammenheng med en bestemt hendelse hvor opplysninger om sikredes identitet eller identitetsbevis har kommet på avveie, anses også som én tvist.

Tvist ved salg av leilighet

Tvist ved salg av leiligheten forsikringen er knyttet til er omfattet. Tvist ved salg av egen eiet bygning omfattes ikke. Selges leiligheten og forsikringen derfor opphører kommer forsikringen også til anvendelse når sikrede er part i tvist i egenskap av selger. Dette gjelder ikke hvis eierskifteforsikring er kjøpt i forbindelse med salget.

Tvist ved kjøp av bolig

Forsikringen dekker tvist med selger i forbindelse med kjøp av enebolig, eller rekkehus/flermannsbolig hvor det ikke foreligger felles bygningsforsikring. Dette forutsetter at sikrede verken har flyttet inn i eller overtatt den nye boligen når tvisten oppstår. Forsikringen dekker også tvist med selger i forbindelse med kjøp av leilighet og rekkehus hvor det foreligger felles bygningsforsikring, når sikrede verken har overtatt eller kjøpt innboforsikring for den nye boligen når tvisten oppstår.

8.5 UNNTAK – FØLGENDE TVISTER ER IKKE OMFATTET AV RETTSHJELPSFORSIKRINGEN**Fast eiendom**

Tvist der sikrede er part i egenskap av å være eier av fast eiendom hvor bygningsforsikring kan tegnes. Slik tvist må søkes dekket over omtvistet eiendoms bygningsforsikring. Rettshjelp for innboforsikring gjelder til fordel for forsikret leilighet.

Timeshare og leierett

Tvist som gjelder timeshare/leierett.

Motorvogn og båt

Tvist som gjelder annet enn den forsikrede:

- motorvogn og arbeidsmaskin med eget fremdriftsmaskineri
- båt og vannscooter

Dette gjelder også når sikrede er part i tvist i egenskap av eier, fører eller bruker av disse. Kano, kajakk og seilbrett anses i denne sammenhengen ikke som båt.

Luftfartøy og registrert trav- eller galopphest

Tvist som gjelder luftfartøy eller registrert trav- eller galopphest.

Dette gjelder også når sikrede er part i tvist i egenskap av eier, fører eller bruker av disse. Hangglider og paraglider uten motor anses i denne sammenhengen ikke som luftfartøy.

Yrke eller erverv

Tvist som har sammenheng med sikredes yrke eller erverv.

Skilsmisse og familie

Tvist som har sammenheng med separasjon, skilsmisse, barnefordeling, samværsrett, farskap, arv, krav om omstøtelse av gave, deling av bo, oppløsning av økonomisk fellesskap som er etablert av samboende, oppløsning av husstandsfellesskap og skiftesaker.

Forvaltningssak

Tvist som gjelder offentlig forvaltningssak og forvaltningsvedtak der den administrative klagemulighet ikke er fullt utnyttet. I tilknytning til søksmål er enhver utgift som er pådratt under forvaltningsbehandlingen unntatt.

Juridiske personer

Tvist hvor sikrede er part i egenskap av å være en juridisk person.

Med juridisk person menes for eksempel selskaper, dødsbo ved offentlig skifte, borettslag, andelslag, stiftelse og liknende.

Sameiere

Tvist mellom sameiere. Med sameiere menes eiere av samme gjenstand/eiendom, og som har felles forsikring. I denne sammenheng regnes ikke eiere av ulike eierseksjoner i samme sameie, eller andelseiere i samme borettslag som sameiere.

Namsmyndighetene

Tvist som alene hører inn under namsmyndighetene. Se tvangsfullbyrdelsesloven paragraf 2-1. Dette unntaket gjelder ikke tvist i husleieforhold som knytter seg til den forsikrede faste eiendommen.

Gjeldsforhandling

Tvist som gjelder gjeldsforhandlingssak og sak som gjelder konkurs eller akkordforhandling hvis sikrede er konkurs- eller akkordskyldner.

Straff og ærekrenkelse

Tvist som gjelder straffesak, ærekrenkelsessak og erstatningskrav i slike saker når sikrede er mistenkt, tiltalt, siktet eller saksøkt.

Ulovlig handling

Tvist som har sin årsak i en ulovlig handling fra sikredes side.

Mènerstatning og ærekrenkelse

Tvist om erstatning etter skadeserstatningsloven:

- paragraf 3-3 om visse personlige krenkinger
- paragraf 3-5, 1. ledd, bokstav b) om oppreisning.
- paragraf 3-6 om krenking av privatlivets fred
- paragraf 3-6 a om erstatning for ærekrenkelser.

8.6 SLIK BEREGNES ERSTATNINGEN

Erstatningen beregnes etter reglene nedenfor. Forsikringsavtaleloven paragraf 6-1 gjelder ikke.

Forsikringssum

Den samlede erstatning ved hver tvist er inntil 100.000 kroner. I de tilfeller det er tre eller flere parter på sikredes side utvides den samlede forsikringssummen til 250.000 kroner.

Den samlede erstatning ved hver tvist er begrenset til forsikringssummen selv om det er flere parter på samme side. Dette gjelder også om partene har tegnet forsikring i ulike forsikringsselskaper. Eiere av samme eiendom/eierseksjon/gjenstand anses som én part.

Ved tvist som skyldes at sikrede har vært utsatt for ID-tyveri er forsikringssummen inntil 250.000 kroner.

Ved tvist mot Tryg om dekning av rettshjelp er den samlede forsikringssummen 20.000 kroner uavhengig av antall parter på sikredes side.

Trygs ansvar er begrenset til sikredes antatte økonomiske interesse i saken. Utgifter ut over dette må godkjennes av Tryg på forhånd.

For tvist som reguleres av forbrukerkjøpsloven, om innbo og løsøre i hjemmet med verdi inntil 50.000 kroner på kjøpstidspunktet, gjelder ikke bestemmelsen om at Trygs ansvar er begrenset til sikredes antatte økonomiske interesse i saken. Forsikringssummen ved hver tvist er inntil 50.000 kroner.

Tilkjente saksomkostninger går til fradrag i erstatningen. Hvis det kan dokumenteres at motparten ikke er søkegod gjøres det ikke fradrag.

Inngås forlik etter at sikrede ved dom har blitt tilkjent saksomkostninger, må sikrede på forhånd ha godkjennelse fra Tryg hvis det skal avtales at hver av partene skal bære egne omkostninger. Uten slik godkjennelse går tilkjente saksomkostninger i dommen til fratrukk i erstatningen.

Egenandel

Erstatningsutbetaling forutsetter at sikrede har betalt egenandelen.

Egenandelen er 4.000 kroner, og i tillegg 20 prosent av de utgifter som påløper utover 4.000 kroner. Det trekkes bare en egenandel for hver tvist selv om det er flere parter på samme side.

8.7 ØVRIGE BESTEMMELSER**Meldefrist for søknad om erstatning**

Ved tvist som hører inn under alminnelige domstoler og jordskifteretten må Tryg informeres skriftlig snarest mulig og senest ett år etter at tvist er oppstått og advokat eller registrert rettshjelper er engasjert. Meldefristen ved tvist som gjelder offentlig forvaltningssak regnes fra det tidspunkt hvor den offentlige forvaltningsbehandlingen er fullt ut utnyttet. Ved tvister som alene hører inn under annen særdomstol regnes meldefristen fra det tidspunkt hvor saken bringes inn for de alminnelige domstoler.

Valg av advokat eller annen rettshjelper

Tryg ber sikrede ta kontakt for råd om valg av advokat.

Sikrede kan selv velge en advokat eller registrert rettshjelper som etter sakens art og sikredes bosted passer for oppdraget. Er det flere parter på samme side med likeartede interesser, kan Tryg kreve at disse benytter samme juridiske bistand.

Informasjonsplikt og dokumentasjon

Tryg krever å bli holdt underrettet om omfanget av de utgiftene som kreves dekket under forsikringen. Sikrede skal informere Tryg om hvilke utgifter som er påløpt under eventuell behandling ved særdomstol, eller under eventuell forvaltningsbehandling av klage på offentlig forvaltningsvedtak.

Ved krav om oppgjør har Tryg den samme rett som sikrede til å få dokumentert hvordan advokaten har beregnet sitt salær. Når saken er avsluttet, skal sikrede sende dokumentasjon om sakens resultat til Tryg.

9. Naturskade

Vilkår for naturskade gjelder for ting som er brannforsikret og inneholder spesialregler om hva som er dekket, hvilke tilfeller som er omfattet og hvordan erstatningen beregnes. Spesialreglene i vilkår for naturskade gjelder i tillegg til og går foran bestemmelsene i de enkelte forsikringsvilkårene. Se lov om naturskadeforsikring av 1. juli 2018.

9.1 HVA FORSIKRINGEN OMFATTER

Naturskade omfatter ting som er brannforsikret, med noen begrensninger.

Fastmontert løsøre

Skade som alene rammer antenner, skilt, markiser eller lignende er ikke omfattet.

Redningsutgifter

Redningskostnader ved naturskade erstattes inntil verdien av bygningen som er forsikret. Se naturskadeforsikringsloven paragraf 3, 3 ledd og forsikringsavtaleloven paragraf 6-4.

Offentlig påbud

Forsikringen omfatter ikke skade på bygning, eller ting i bygning, som er oppført i strid med bygge- og deleforbud i området og skaden er av en slik art som vedtaket gjelder. Se naturskadeforsikringsloven paragraf 1, 7 ledd.

Løsøre

Følgende løsøreobjekter er ikke omfattet:

- varer under transport
- motorvogn og tilhenger til bil
- luftfartøy, skip og småbåter og ting i disse
- fiskeredskaper på fartøy eller i sjøen, utstyr i sjøen for produksjon av fisk.

9.2 TILFELLER SOM KAN GI RETT TIL ERSTATNING**Følgende er dekket**

Forsikringen dekker skade som direkte skyldes naturulykke, så som:

- skred
- storm
- flom
- stormflo
- flodbølge
- meteorittnedslag
- jordskjelv
- vulkanutbrudd.

Unntak

Forsikringen dekker ikke skade som skyldes:

- lyn, frost, tele, tørke, nedbør, snøtyngde eller isgang
- dyr, insekter, bakterier, sopp eller råte.

Egenandel

Egenandelen ved naturskade utgjør det beløp som til enhver tid er fastsatt av myndighetene, for tiden 8.000 kroner.

9.3 SLIK BEREGNES ERSTATNINGEN

Erstatningen beregnes etter punkt 6 med følgende spesialregler.

Redusert erstatning

Naturskadeerstatningen kan nedsettes eller bortfalle når skadens inntreden eller omfang helt eller delvis skyldes svak konstruksjon i forhold til de påkjenningene tingen kan ventes å bli utsatt for, dårlig vedlikehold eller tilsyn, eller når den skadelidte kan lastes for at han eller hun ikke forebygget skaden eller hindret dens omfang.

Ved avgjørelsen skal det legges vekt på den skadelidtes forutsetninger for å innse hvilke krav som må stilles, hans eller hennes mulighet for utbedring av mangelen og forholdene ellers. Avkortning skal ikke skje hvis den skadelidte bare er lite å legge til last.

Merutgifter ved offentlig påbud

Ved tinglyst erklæring etter naturskadelovens paragraf 22 om at eiendommen er særlig utsatt for naturskade og utgiftene til utbedring av byggverk er 60 prosent eller mer av gjenoppføringsprisen, omfatter forsikringen økningen av skadeomfanget som erklæringen medfører.

Erstatningsgrense ved naturkatastrofe

Forsikringsselskapenes samlede ansvar ved en enkel naturkatastrofe fastsettes av Kongen. Blir denne grensen overskredet, må sikrede bære en forholdsmessig del av skaden.

Ankenemnda for Statens naturskadefond

Er det tvil om det foreligger naturskade eller om betingelsene for nedsettelse eller nektelse av erstatning etter naturskadeforsikringslovens paragraf 1, 3. led er til stede, kan partene forelegge spørsmålet for Statens naturskadefond.

Ankenemndens vedtak kan ikke påklages. Se naturskadeforsikringsloven paragraf 2, 1. ledd.

Generelle vilkår er felles og gjelder i tillegg til vilkårene for de enkelte forsikringene. De generelle vilkårene har bestemmelser om blant annet fornyelse og oppsigelse, begrensninger i Tryg ansvar og hvordan du skal forholde deg etter at det har skjedd en skade.

1. Slik er forsikringsavtalen bygget opp

Forsikringsavtalen består av:

- Forsikringsbeviset
- Forsikringsvilkårene
- Forsikringsavtaleloven av 16. juni 1989 nr. 69
- Andre bestemmelser gitt i eller med hjemmel i lov.

2. Forsikringens begynnelse og slutt

Forsikringen gjelder fra klokken 00.00 den dag det er avtalt at forsikringen skal settes i kraft og opphører klokken 24.00 den dag det er avtalt at forsikringen skal opphøre. Forsikring som skal tre i kraft samme dag som forsikringsavtalen inngås gjelder likevel fra det klokkeslett avtalen er inngått.

3. Automatisk fornyelse av forsikringsavtalen

Forsikringer som gjelder for ett år eller mer fornyes automatisk med ett år ved utløpet av forsikringstiden. Dette gjelder ikke hvis det er uttrykkelig avtalt at forsikringen skal opphøre ved utløpet av forsikringstiden eller forsikringstakeren eller Tryg varsler om at forsikringen ikke skal fornyes ved hovedforfall. Se forsikringsavtaleloven paragrafene 3-2 og 12-7.

Varslingsregler

Forsikringstaker må varsle selskapet om at forsikringen ikke skal fornyes automatisk innen forsikringstidens utløp. Se forsikringsavtaleloven paragrafene 3-4 og 12-8.

Tryg må varsle forsikringstakeren om at forsikringen ikke skal fornyes automatisk senest to måneder før forsikringstidens utløp. Se forsikringsavtaleloven paragrafene 3-5 og 12-9.

4. Oppsigelse

4.1 Forsikringstakers rett til oppsigelse i forsikringstiden

Forsikringstakeren kan i forsikringstiden si opp forsikringen hvis:

- forsikringsbehovet faller bort
- det foreligger andre særlige grunner.

4.2 Trygs rett til oppsigelse i forsikringstiden

Tryg kan si opp forsikringen i forsikringstiden hvis:

- det er gitt uriktige eller ufullstendige opplysninger om risikoen. Oppsigelsestiden er da på 14 dager. Se forsikringsavtaleloven paragrafene 4-3 og 13-3
- det svikaktig er gitt uriktige eller ufullstendige opplysninger om risikoen. Forsikringen kan da sies opp med øyeblikkelig virkning. Se forsikringsavtaleloven paragrafene 4-3 og 13-3
- det foreligger svik i forbindelse med skadeoppgjøret. Oppsigelsestiden er da på 1 uke. Se forsikringsavtaleloven paragrafene 8-1 og 18-1
- det foreligger brudd på sikkerhetsforskrifter eller andre ansvarsbegrensende forutsetninger og oppsigelse er rimelig. Oppsigelsestiden er da på 2 måneder. Se forsikringsavtaleloven paragrafene 3-7 og 12-4
- skadefrekvensen er unormalt høy eller skadeforløpet avviker fra det normale og oppsigelse er rimelig. Oppsigelsestiden er da på to måneder. Se forsikringsavtaleloven paragrafene 3-7 og 12-4.

5. Forsettlig og grovt uaktsomme handlinger

Har sikrede eller forsikrede forsettlig fremkalt forsikringstilfellet, er selskapet ikke ansvarlig. Har sikrede eller forsikrede ved grov uaktsomhet fremkalt forsikringstilfellet, kan selskapets ansvar settes ned eller falle bort. Unntaket for forsettlig og grovt uaktsomme handlinger gjelder likevel ikke hvis den sikrede eller den forsikrede på grunn av alder eller sinnstilstand ikke kunne forstå rekkevidden av sin handling. Se forsikringsavtaleloven paragraf 4-9, 13-8 og 13-9.

6. Politianmeldelse

Brann, innbrudd, hæververk, tyveri, ran og overfall skal meldes til politiet.

7. Vinningsforbud

Forsikringen skal ikke føre til vinning. Tryg erstatter, innenfor forsikringsavtalen, det tapet som er lidt. Forsikringssummens størrelse er ikke avgjørende for den forsikrede tingen eller interessens verdi.

8. Lovlig interesse

Forsikringsavtalen omfatter bare lovlig interesse som kan verdsettes i penger.

Gjenstander anskaffet i utlandet og ført inn til Norge uten tolldeklarasjon til en verdi som overstiger grensen for tollfri innførsel, er i sin helhet unntatt fra Trygs erstatningsplikt. Tilsvarende gjelder for gjenstander hvor det er utført tjenester eller reparasjoner i tilknytning til gjenstanden. Ved innførsel av flere gjenstander erstatter Tryg de gjenstander som har en samlet verdi under grensen for tollfri innførsel, dersom vilkårene for Trygs erstatningsplikt ellers er oppfylt. Grensene for tollfri innførsel følger av det som til enhver tid er fastsatt i tolloven med tilhørende forskrifter.

9. Valuta

Hvis ikke annet fremgår av vilkår eller forsikringsbevis regnes alle beløp i norske kroner (NOK). Dette gjelder priser, forsikringssummer, erstatningsbeløp og eventuelle andre beløp som følger av forsikringsavtalen.

10. Garantiordning for skadeforsikring

Tryg er medlem i garantiordningen for skadeforsikring i Norge. Garantiordningen skal ikke dekke mer enn 90 prosent av hvert enkelt krav. Krav etter forsikring som gjelder bolig og tvungen ansvarsforsikring skal likevel dekkes med 100 prosent. Garantiordningen skal ikke dekke forsikringskrav utover 20 millioner kroner for hvert krav for hver sikret for hvert skadetilfelle. Merk særskilt at noen typer forsikringsavtaler ikke er omfattet av ordningen, herunder livsforsikringer.

For nærmere informasjon om garantiordningen se forskrift om finansforetak og finanskonsern av 09.12.2016 (FOR-2016-12-09-1502).

11. Egenandel

I erstatningsoppgjøret trekkes den egenandelen som er angitt i forsikringsbeviset, dersom ikke en annen egenandel er angitt i vilkårene. Hvis samme skadetilfelle omfattes av flere forsikringer i Tryg, trekkes kun en egenandel, den høyeste.

12. Renter av erstatningen

Sikrede eller forsikrede har krav på renter i overensstemmelse med forsikringsavtaleloven paragrafene 8-4 og 18-4.

Tryg svarer renter av erstatningen når det er gått 2 måneder etter at melding om forsikringstilfellet er sendt til Tryg.

Forsømmer sikrede eller forsikrede å gi opplysninger eller utlevere dokumenter i samsvar med forsikringsavtaleloven paragrafene 8-1 og 18-1, kan han eller hun ikke kreve renter for den tid som går tapt ved dette. Det samme gjelder hvis sikrede eller forsikrede urettmessig avviser fullt eller delvis oppgjør.

13. Konsekvenser av svik

Den som gjør seg skyldig i svik mot Tryg, taper enhver rett etter forsikringsavtalen og etter andre forsikringsavtaler med Tryg i anledning samme hendelse. Se forsikringsavtaleloven paragrafene 4-2, 8-1, 13-2 og 18-1.

Tryg kan si opp alle de forsikringsavtalene som er inngått med den som har gjort seg skyldig i svik mot Tryg. Se forsikringsavtaleloven paragrafene 4-3, 8-1, 13-3 og 18-1.

Den som har gjort seg skyldig i svik har ikke rett på tilbakebetalt premie for allerede medgått forsikringstid.

14. Periodisering av forsikringstilfellet

Forsikringen omfatter bare forsikringstilfeller som inntreffer mens forsikringen var i kraft i Tryg. Forsikringstilfeller behandles etter de vilkår og beløp som gjaldt da forsikringstilfellet inntraff. I tingskadeforsikring inntreffer forsikringstilfellet når skaden er inntruffet. I ansvarsforsikring inntreffer forsikringstilfellet når skaden er konstatert av sikrede eller skadelidte. I rettshjelpsforsikring inntreffer forsikringstilfellet når tvist oppstår.

15. Skjønn

Er det adgang til å kreve skjønn ifølge forsikringsvilkårene, gjelder følgende bestemmelser om fremgangsmåten: Skjønn avgis av sakkyndige og uhildede personer. Hver av partene velger en skjønnsmann. Hvis noen av partene ønsker det, kan han/hun velge særskilt skjønnsmann for bestemte ting, ved avbruddstap for bestemte spørsmål.

Har den ene av partene skriftlig underrettet den andre om sitt valg, plikter denne innen en uke etter at han/hun har mottatt underretningen, gi meddelelse om hvem han/hun velger. For skjønnnet velger de to skjønnsmennene en oppmann. Hvis noen av partene forlanger det, skal denne være bosatt utenfor partenes hjemsted og utenfor den kommunen der forsikringstilfellet er inntruffet. Unnlater en av partene å velge skjønnsmann, oppnevnes denne på hans/hennes vegne av tingretten i den rettskretsen der skjønnnet foretas. Blir skjønnsmennene ikke enige om oppmann, oppnevnes denne på samme måte.

Skjønnsmennene skal innhente de opplysninger og foreta de undersøkelser som de anser nødvendige. De plikter å avgis sitt skjønn på grunnlag av forsikringsvilkårene. De to skjønnsmennene foretar verdsettelsen og besvarer spørsmålene ved avbruddstap uten at oppmannen tilkalles. Blir de ikke enige, tilkalles oppmannen, som etter de samme reglene avgir sitt skjønn over de punktene som skjønnsmennene er uenige om. Blir oppmannen tilkalt, beregnes erstatningen på grunnlag av dennes skjønn. Erstatningen skal likevel ikke ligge utenfor de grensene som de to skjønnsmenns ansettelse vil medføre. Partene betaler hver sin skjønnsmann. Honorar til oppmann og mulige andre omkostninger ved skjønnnet bæres av partene med en halvdel hver. Skjønnets verdsetting er bindende for begge parter.

16. Lovgivning, domstolsbehandling og verneting

Tvister etter forsikringsavtalen avgjøres ved norske domstoler hvis ikke annet er avtalt eller det er i strid med ufravikelige regler i gjeldende lovgivning.

17. Begrensninger i Trygs ansvar

17.1 Ekstraordinære hendelser

Tryg Forsikring dekker ikke under noen omstendigheter skader eller tap, eller økning i skade eller tap, som direkte eller indirekte skyldes eller står i sammenheng med:

- spredning av biologiske eller kjemiske substanser
- bruk av raketter
- atomvåpen
- radioaktiv stråling
- atomkjernereaksjoner, ioniserende stråling, kjernebrennstoff eller radioaktivt avfall
- radioaktiv, giftig, eksplosiv eller annen farlig egenskap ved kjerneladete sprenglegemer
- krigsrisiko i utlandet når forsikrede allerede befinner seg i området hvor det bryter ut krig eller alvorlige uroligheter. Dette gjelder kun når området ble betegnet som fredelig før avreise. Dekningen er begrenset til en måned.

17.2 Terrorhandlinger

Med terrorhandling forstås enhver skadevoldende handling som fremstår å ha hatt til hensikt å forårsake alvorlig person- eller tingskade eller annet betydelig tap for å øve innflytelse på politiske, religiøse eller andre ideologiske organer eller for å fremkalle frykt i befolkningen.

Tryg Forsikrings samlede ansvar for alle erstatningsmessige skadetilfeller som direkte eller indirekte skyldes eller står i sammenheng med terrorhandling, er begrenset til maksimalt 500.000.000 kroner ved en og samme hendelse, og er begrenset til 1 milliard kroner per kalenderår totalt for alle hendelser. Sumbegrensningene gjelder ansvaret etter alle forsikringsavtaler i Tryg til sammen.

Med en og samme hendelse forstås alle skadetilfeller som rammer Tryg og som inntreffer innenfor et tidsrom av 48 timer, regnet fra første skadetilfelle og som direkte eller indirekte skyldes eller står i sammenheng med terrorhandling. Overstiges sumbegrensningen per hendelse, må alle erstatningsberettigede tåle en forholdsmessig reduksjon av erstatningsbeløpet.

18. Forsikringsbransjens fellesregistre

Tryg utleverer personopplysninger til følgende fellesregistre for forsikringsbransjen:

- Register over forsikringssøkere og forsikrede (ROFF)
- Sentralt skaderegister (FOSS).

Formålet med registrene er å forhindre forsikringssvindler og å sikre ensartet risikobedømmelse.

Enkelte forsikringsprodukter forutsetter at forsikrede leverer helseerklæring som skal vurderes av Tryg. I ROFF registreres opplysninger dersom helsevurderingen medfører avslag eller reservasjon.

I FOSS registreres alle skadetilfeller som blir meldt til et forsikringsselskap. Ved registrering av et skadetilfelle får forsikringsselskapet automatisk en oversikt over alle skadetilfeller som skadelidte har meldt til FOSS. Opplysningene er tilgjengelige for forsikringsselskapene i forbindelse med registrering av skadetilfelle og ved eventuell utbetaling.

Registrerte opplysninger slettes etter 10 år.

Finans Norge Forsikringsdrift er behandlingsansvarlig for registrene.

Den registrerte har rett til innsyn i sine egne opplysninger i registrene. Krav om innsyn sendes til Finans Norge Forsikringsdrift, Postboks 2473 Solli, 0202 Oslo.

19. Personopplysninger

Opprettelse og gjennomføring av forsikringsavtaler innebærer at Tryg behandler personopplysninger om kunder og andre registrerte. Tryg er behandlingsansvarlig og har ansvaret for at personopplysninger behandles i samsvar med personvernlovgivningen.

Nødvendige personopplysninger registreres og lagres i Trygs interne kunderegister for å kunne identifisere kundene og for at selskapet skal kunne oppfylle de forpliktelsene som følger av forsikringsavtalene som er inngått.

De registrerte opplysninger vil kunne bli overført til et felles konsernregister i forbindelse med markedsføring av forsikringsprodukter og andre finansielle tjenester. Det er mulig å reservere seg mot direkte markedsføring fra Tryg ved å henvende seg til selskapet som registrerer reservasjonen i Trygs adresseregister.

Personopplysninger og andre opplysninger om forsikringsforholdet vil bli utlevert til offentlige myndigheter (skatteetaten, arbeids- og velferdsetaten, politiet etc) når dette følger av lovbestemt opplysnings- og/eller utleveringsplikt eller -adgang. Se på www.tryg.no hvordan Tryg behandler personopplysninger. Her finnes også informasjon om rettigheter etter personopplysningsloven.

20. Trygs rett til å endre vilkår og premie ved fornyelse

Tryg forbeholder seg rett til å endre forsikringsvilkårene og premien ved fornyelse av forsikringsavtalen.